

Висновки. В даній роботі на основі вищевказаних рівнянь нами запропоновано найбільш раціональні форми забірних частин шнекових насосів, які при максимальній продуктивності та найвищому коефіцієнті заповнення мають найменший негативний вплив на екологію в зоні розробки.

Література

1. Шевчук М.Й. та ін. Ефективність сапропелізації ґрунтів в умовах радіоактивного забруднення //Метод. посібник з організації проведення НДР в галузі сільськогосподарської радіології. – К., 1992.
2. Григорьев А.М. Винтовые конвейеры. – М.: Машиностроение, 1972. – 184 с.
3. Хайлис Г.А. Основы теории и расчета сельскохозяйственных машин / Хайлис Г.А. – Киев: УСХА, 1992. – С. 17-21.
4. Рогатинський Р.М. Механіко-технологічні основи взаємодії шнекових робочих органів із сировиною сільськогосподарського виробництва. Дис.док.техн.наук. –К.1997.–502с.

Рецензент д.т.н., проф. Г.А. Хайліс.

УДК 631.358

© В.І. Василюк, к.т.н.

ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут"

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОБМОЛОТУ ВОРОХУ ПРИ ЗБИРАННІ ЛЬОНУ

Розглянуті шляхи усунення недоліків при обмолоті льоновоороху в теркових вальцевих апаратів через непаралельність вальців та їх перекіс при пропусканні між вальцями вороху, який містить тверді домішки різної величини.

ЛНЯНИЙ ВОРОХ, ОБМОЛОТ, НАСІННЄВІ КОРОБОЧКИ, НАСІННЯ, ВАЛЬЦІ, ТЕРКОВИЙ АПАРАТ, ДОМІШКИ, ЗАЗОР, НЕПАРАЛЕЛЬНІСТЬ ВАЛЬЦІВ.

Постановка проблеми. Для обмолоту вороху льону широко застосовуються теркові апарати вальцевого типу, причому число вальців може бути два, три або чотири. Вальці мають циліндричну

форму. На рис. 1 представлена схема двохвальцевого апарата, в якому один із двох вальців (1) є опорним, тоб то його вісь нерухома, а інший валець (2) підпружинений і притискається в бік опорного вальця за допомогою двох пружин, які діють на підпружинники цього підпружиненого вальця з тим, щоб відстань між вальцями була невеликою і достатньою для роздавлювання насінневих коробочок (вороху) і відділення з них насіння. Вальці обертаються назустріч друг другу, захоплюють ворох, який знаходиться у воронці, і виконують його плющення.

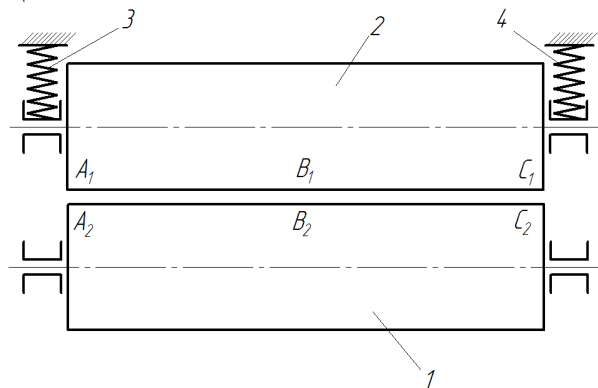

Рис. 1 – Схема двохвальцевого теркового апарата: 1, 2 – вальці, 3, 4 – пружини

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження роботи вальцевих теркових апаратів виконувалось багатьма авторами [1, 2, 3, 4, 5], однак питання підвищення якості обмолоту вороху розроблені недостатньо. Нижче наведені результати наших досліджень по даному питанню.

Мета дослідження – розглянути шляхи підвищення якості обмолоту вороху під час збирання льону.

Результати досліджень. Якість обмолоту вороху оцінюється за наступними показниками: ступінь перетирання вороху (насінневих коробочок) і ступінь подрібнення насіння. Ступінь перетирання вороху ϵ_{II} у відсотках представляє собою відношення маси m_H вільного насіння в перетертому вороху до маси m_B всього насіння в цьому вороху, помноженому на 100:

$$\varepsilon_{II} = \frac{m_{II}}{m_B} \cdot 100\% . \quad (1)$$

Ступінь подрібнення насіння ε_{II} у відсотках представляє собою відношення маси m_{II} подрібненого насіння до маси m_B всього насіння в перетертому вороху:

$$\varepsilon_{III} = \frac{m_{III}}{m_B} \cdot 100\% . \quad (2)$$

Показник ε_{II} повинен бути як можна більше, але не менше 98%, а показник ε_{III} повинен бути як можна менше, але не більше 0,2% [3, с. 155-158].

Показники якості роботи теркового апарата залежать від його регулювання, а також від вологості вороху і наявності в ньому плутанини. При вологості вороху більше 18%, ступінь його перетирання різко зменшується. Ворох складається із цілих і деформованих насінневих коробочок, плутанини з окремими коробочками на ній, вільного насіння, полови і бур'янів. Із цих складових вороху найбільша товщина у насінневих коробочок. Тому головне для вальців забезпечити затягування в плющильні щілини насінневих коробочок. Ворох також повинен бути однорідним, дрібним, не містити крупні тверді скупчення.

Осі вальців повинні бути паралельні. При цьому зазор $B_1 B_2$ між вальцями (рис. 1) повинен бути:

$$\delta_{\max} \leq B_1 B_2 \leq d_{k \min} , \quad (3)$$

де $\delta_{\max}$ – найбільше значення товщини насіння, $d_{k \min}$ – мінімальне значення діаметра насіннєвої коробочки.

Якщо вимога (3) буде дотримана, то решта складових вороху легко попадуть в плющильні щілини.

Висновок. В таких же межах повинні бути значення зазорів $A_1 A_2$ і $C_1 C_2$ (рис. 1), тобто зазор між вальцями повинен бути однаковим по всій довжині. Перевірка величини зазору виконується за допомогою щупа.

Як було сказано вище, не бажано потрапляння твердих частинок і щільних скупчень вороху в зазор між вальцями. Якщо це відбулося, то через утворений у зазорі "прохід" можуть пройти коробочки без плющення. Такі коробочки в машині доводиться пропускати повторно на перетирання між вальцями.

Література

1. Комплексная механизация льноводства / Болотов И.Н., Козырева А.А., Кондрашук П.К. [и др.]. – Л. – М.: Изд-во сельскохозяйственной литературы, 1962. – С. 155-158.
2. Василюк В.І. Про шляхи визначення деяких параметрів льноотеркових апаратів для обмолоту вороху / Василюк В.І. // Інноваційні напрямки в селекції, генетиці, технології вирощування, збирання, переробки і стандартизації технічних культур: Матеріали міжнародної науково-технічної конференції молодих вчених – Суми: СОД, 2009. – С. 8-11
3. Льноуборочные машины / Г.А. Хайлис, Н.Н. Быков, В.Н. Бухаркин [и др.] – М. : Машиностроение, 1985. – С. 212-218.
4. Хайліс Г.А. Аналіз роботи чотирьохвальцевого льноотеркового апарату / Хайліс Г.А., Василюк В.І. // Сільськогосподарські машини. Збірник наукових статей. Вип. 16. – Луцьк: ЛДТУ, 2007. – С. 178-185.
5. Хайлис Г.А. Основы теории и расчета сельскохозяйственных машин / Хайлис Г.А. – Киев: УСХА, 1992. – С. 198-205.

Рецензент д.т.н., проф. Г.А. Хайліс.

УДК 674.05

© М.В. Вржещ, к.т.н., М.М. Толстушко, к.т.н., К.М. Луцик
Луцький національний технічний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ ЕНТАЛЬПІЇ МЕМБРАНИ ОБЛИЦЮВАЛЬНОГО ПРЕСА ПРИ ОХОЛОДЖЕННІ

У статті наведено результати дослідження зміни ентальпії одиниці об'єму матеріалу мембрани облицювального преса при охолодженні протягом міжциклової технологічної перерви. Встановлено необхідність застосування теплоізоляційних систем з метою зменшення теплових втрат у технологічному процесі.

**ПРЕС, МЕМБРАНА, ТЕМПЕРАТУРА, ЕНТАЛЬПІЯ,
ТЕПЛОПРОВІДНІСТЬ, ТЕПЛОЄМНІСТЬ, ТЕПЛОВІДДАЧА.**

Постановка проблеми. Сучасне меблеве виробництво у технологічних процесах облицювання фасадних елементів широко застосовує мембранні преси. Енергетична складова собівартості